

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสปีพ.ศ. 2551" เป็น การศึกษาถึงการเลือกใช้รหัสต่างๆ ของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ มาประกอบสร้างความหมาย ออกมาเป็น "บทละครโทรทัศน์" เพื่อจะนำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ออกสู่สาธารณะ (Mass) ได้ ดังนั้น วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methology) จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด สำหรับงานวิจัยนี้

ผู้วิจัยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) โดยการสัมภาษณ์ คำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ประเภทบุคคล (Key informants) เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการอธิบายกระบวนการเข้ารหัสบท ละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสนี้ รวมไปถึงการรวบรวมและวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบ กัน โดยผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยไว้ดังนี้

แหล่งข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 3 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลบุคคล(Key informants) สามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

1.1 คุณธัมภา ภิรมย์ภักดี เจ้าของนามปากกา "ภาวิต" ผู้เขียนบทละคร โทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ปีพ.ศ. 2551

ผู้วิจัยรู้จักกับคุณสถาพร สุชาติ ลูกศิษย์ของคุณธัมภา ภิรมย์ภักดีเป็นการ ส่วนตัว จึงได้รับคำแนะนำให้โทรศัพท์ไปนัดหมายสัมภาษณ์กับผู้เขียนบทโดยตรง ผู้วิจัยจึงได้ โทรศัพท์ติดต่อขอสัมภาษณ์ซึ่งต้องรอลงระยะเวลาหนึ่ง เนื่องจากในขณะนั้นคุณธัมภายังต้องรีบเขียน บทละครเรื่องนางทาสให้จบ รวมทั้งยังมีงานเขียนบทเรื่องอื่นๆ ที่ต้องเขียนให้จบเช่นกัน และ เมื่อเขียนบทละครเรื่องนางทาสจบ คุณธัมภาก็เสียสละเวลาให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 เวลา 13.00 น. ณ บ้านพักของคุณธัมภา และผู้วิจัยได้ติดต่อขอสัมภาษณ์อีกครั้ง เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2552 ซึ่งการสัมภาษณ์ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งตลอดการให้ข้อมูล

1.2 คุณสยาม สังวริบุตร ผู้บริหาร บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ผู้ควบคุมการ ผลิต และและผู้กำกับละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ปีพ.ศ. 2551

ผู้วิจัยได้ติดต่อกับเลขาของคุณสยาม สังวริบุตร ซึ่งเป็นผู้ประสานงาน และนัดเวลาสัมภาษณ์ให้ในเบื้องต้น โดยได้ส่งโทรสารตัวอย่างคำสัมภาษณ์ไปให้พิจารณาด้วย เนื่องจากในขณะนั้น คุณสยามกำลังวางแผนผลิตละครเรื่องใหม่ คือ เมียหลวง ซึ่งต้องเดินทางไปต่างประเทศ จึงไม่ค่อยมีเวลา บางครั้งนัดเวลาให้สัมภาษณ์ไว้แล้วแต่ต้องขอเลื่อนไปก่อน แต่ในที่สุดคุณสยามก็ได้เสียสละเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552 เวลา 14.30 น. ณ ห้องประชุมของบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ซึ่งการสัมภาษณ์ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งตลอดการให้ข้อมูล

1.3 คุณสิทธิวิฑูร์ ทับแป้น ผู้กำกับละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ปีพ.ศ.

2551

ผู้วิจัยได้ติดต่อกับเลขาของคุณสยาม สังวริบุตรในเบื้องต้นเพื่อติดต่อขอสัมภาษณ์ แต่คุณสิทธิวิฑูร์เป็นผู้กำกับที่มีคิวงานแน่นตลอด และกำลังถ่ายทำละครโทรทัศน์เรื่อง เมียหลวง เลขาจึงไม่สามารถนัดวันเวลาให้ได้ ผู้วิจัยจึงได้ขอความช่วยเหลือจากคุณศุภาหิรัล บุษปะเกศผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ที่เคยร่วมงานกับคุณสิทธิวิฑูร์เป็นผู้ช่วยติดต่อให้ ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์คุณสิทธิวิฑูร์ทางโทรศัพท์เมื่อวันศุกร์ที่ 13 มีนาคม 2552 เวลา 10.00 น. ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งตลอดการให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดโดยใช้แบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เป็นเครื่องมือ โดยทำการเก็บข้อมูลด้วยการบันทึกเสียง และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และรอบด้าน และจดบันทึกประเด็นคำตอบที่สำคัญๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้เพื่อใช้สรุปประเด็น รวมทั้งใช้ในการถาม เน้นถึงจุดที่สำคัญของประเด็น แล้วตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และความครบถ้วนของข้อมูล โดยประเด็นดังกล่าวได้มาจากปัญหาคำวิจัยที่ต้องการทราบ

2. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร ได้แก่

2.1 นวนิยายเรื่อง "นางทาส" ที่ประพันธ์โดย วรณศิริ

นวนิยายสั้นเรื่อง "นางทาส" ถูกพิมพ์รวบรวมอยู่ในหนังสือ "สร้อยนพเก้า" ของวรณศิริ จัดพิมพ์โดย สำนักพิมพ์ ณ บ้านวรรณกรรม ซึ่งหนังสือที่ผู้วิจัยนำมาเป็นข้อมูลนี้เป็นฉบับพิมพ์รวมเล่มครั้งที่สอง เดือนพฤษภาคม 2536 ซึ่งเป็นปีที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 7 นำ นาง

ทาส มาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ในครั้งแรก ซึ่งผู้วิจัยได้หนังสือเล่มนี้มาจากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 บทละครโทรทัศน์เรื่อง"นางทาส"ปีพ.ศ. 2551 จำนวน 17 ตอน โดย
ภาวิต

ผู้วิจัยติดต่อขอบทละครโทรทัศน์กับคุณ "ภาวิต" โดยตรง แต่คุณภาวิตได้ยกบทละครที่เขียนขึ้นทั้งหมดให้กับลูกศิษย์ไปแล้ว จึงได้แนะนำให้ผู้วิจัยติดต่อขอตัวบทละครในรูปแบบไมโครซอฟต์เวิร์ดจากทางบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ผู้วิจัยจึงได้ทำการติดต่อ แต่ปรากฏว่าทางบริษัทไม่สามารถให้บทละครทั้งเรื่องได้ ผู้วิจัยจึงได้ติดต่อกับผู้เรียบเรียงบทละครของหนังสือเฉพาะกิจภาพยนตร์บันเทิงเรื่องนางทาสเพื่อขอบท ซึ่งได้บทละครมาทั้งสิ้น 12 ตอน ผู้วิจัยจึงทำเรื่องขอบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสตอนที่ 13 – 17 กับทางบริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดี ผู้วิจัยจึงได้บทละครครบทั้ง 17 ตอน

2.3 หนังสือและบทความที่มีความเกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสที่เคยนำมาสร้างทุกครั้ง

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล จากการหาหนังสือ และบทความในหอสมุดกลาง ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงจากในเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการผลิตเรื่องนางทาสผ่านสื่อต่างๆ

2.4 เอกสารต่างๆที่เกี่ยวกับการผลิตละครโทรทัศน์ และเกี่ยวกับการเขียนบทละครโทรทัศน์

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล จากการหาหนังสือ และบทความทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษจากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ และห้องสมุดคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมถึงจากในเว็บไซต์ต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเขียนบทละครโทรทัศน์

3. แหล่งข้อมูลประเภทโสตทัศนวัสดุ ได้แก่

3.1 แผ่นดีวีดีดอลเนกประสงค์ (DVD-Digital Video Disk) ละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" ที่ผลิตโดย บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

โดยผู้วิจัยทำการศึกษาจากการรับชมละครเรื่องนี้ทุกวันจันทร์-อังคาร เวลา 20.30 – 22.30 น. ตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2551 – 12 พฤษภาคม 2551 และได้ทำการบันทึกไว้

4.2 แผ่นดิจिटอลอเนกประสงค์ (DVD-Digital Video Disk) ละครโทรทัศน์ เรื่อง "นางทาส" ที่ผลิตโดย บริษัท ดาราวิดีโอ จำกัด ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 เมื่อปีพ.ศ. 2536

ผู้วิจัยได้ทำการขอยืมแผ่นละครโทรทัศน์เรื่องนี้จากคนรู้จักที่ได้ทำการบันทึกไว้ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในการศึกษาวิจัย แต่มิได้นำมาทำการศึกษาวิเคราะห์แต่ประการใด

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจกงานวิจัยเรื่อง "การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2551" ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทั้ง 3 แหล่งที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ดังนี้

1. วิเคราะห์ถึงกระบวนการตัดสินใจในการเข้ารหัสของผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ว่า ใช้การตัดสินใจแบบแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลตามลำดับ (Problem solving) หรือวิธีการตัดสินใจแบบค่อยเป็นค่อยไปไม่ต่อเนื่อง (Strategy of Disjointed Incremental)
2. วิเคราะห์ถึงการเข้ารหัสบทละคร ศึกษาว่าผู้เขียนบทละครใช้รหัส (code) ไตบ้าง โดยศึกษาจากบทละครโทรทัศน์เรื่อง "นางทาส" จำนวน 17 ตอน
3. วิเคราะห์ว่า เมื่อบทละครโทรทัศน์นำไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ออกสู่สายตาผู้ชม มีความเหมือนหรือแตกต่างจากบทละครโทรทัศน์ที่เขียนไว้อย่างไร สาเหตุและปัจจัยใดทำให้มีการเปลี่ยนแปลง

การนำเสนอข้อมูล

การจัดระเบียบของข้อมูลเพื่อใช้ในการนำเสนองานวิจัยเรื่อง "การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาสปีพ.ศ. 2551" ผู้วิจัยจะใช้การนำเสนอข้อมูลในลักษณะการบรรยายหรือพรรณนาวิเคราะห์ (Analysis Descriptive) โดยเขียนบรรยายข้อมูลที่ทำการศึกษาวิเคราะห์

จากขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้เกิดความชัดเจนต่อการศึกษา และการนำไปใช้ประโยชน์จากผู้ที่สนใจ
ศึกษาวิจัยต่อไป โดยมีการจัดเรียง ดังนี้

บทที่ 4 นำเสนอถึงที่มา และขั้นตอนการผลิตละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

บทที่ 5 นำเสนอถึงขั้นตอนการทำงานเขียนบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส” ของ
ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์

บทที่ 6 นำเสนอถึงกระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

บทที่ 7 นำเสนอถึงการเข้ารหัสต่างๆ มาเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่อง “นางทาส”

บทที่ 8 นำเสนอการวิเคราะห์เมื่อนำบทละครโทรทัศน์ ไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์

บทที่ 9 เป็นการสรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยใน

อนาคต

งานวิจัยเรื่อง “การเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส พ.ศ. 2551” ผู้วิจัยใช้
วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงการ
วิเคราะห์ตัวบทละครโทรทัศน์ และละครโทรทัศน์ที่นำเสนอ โดยนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย และ
พรรณนา (Descriptive) กล่าวถึงการผลิตละครโทรทัศน์เรื่องนางทาส , ขั้นตอนการทำงานของ
ผู้เขียนบท , กระบวนการตัดสินใจเข้ารหัสบทละครโทรทัศน์, การเข้ารหัส และสิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อนำบท
ละครไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ แล้วจึงสรุปผลการวิจัยทั้งหมดในบทสุดท้าย